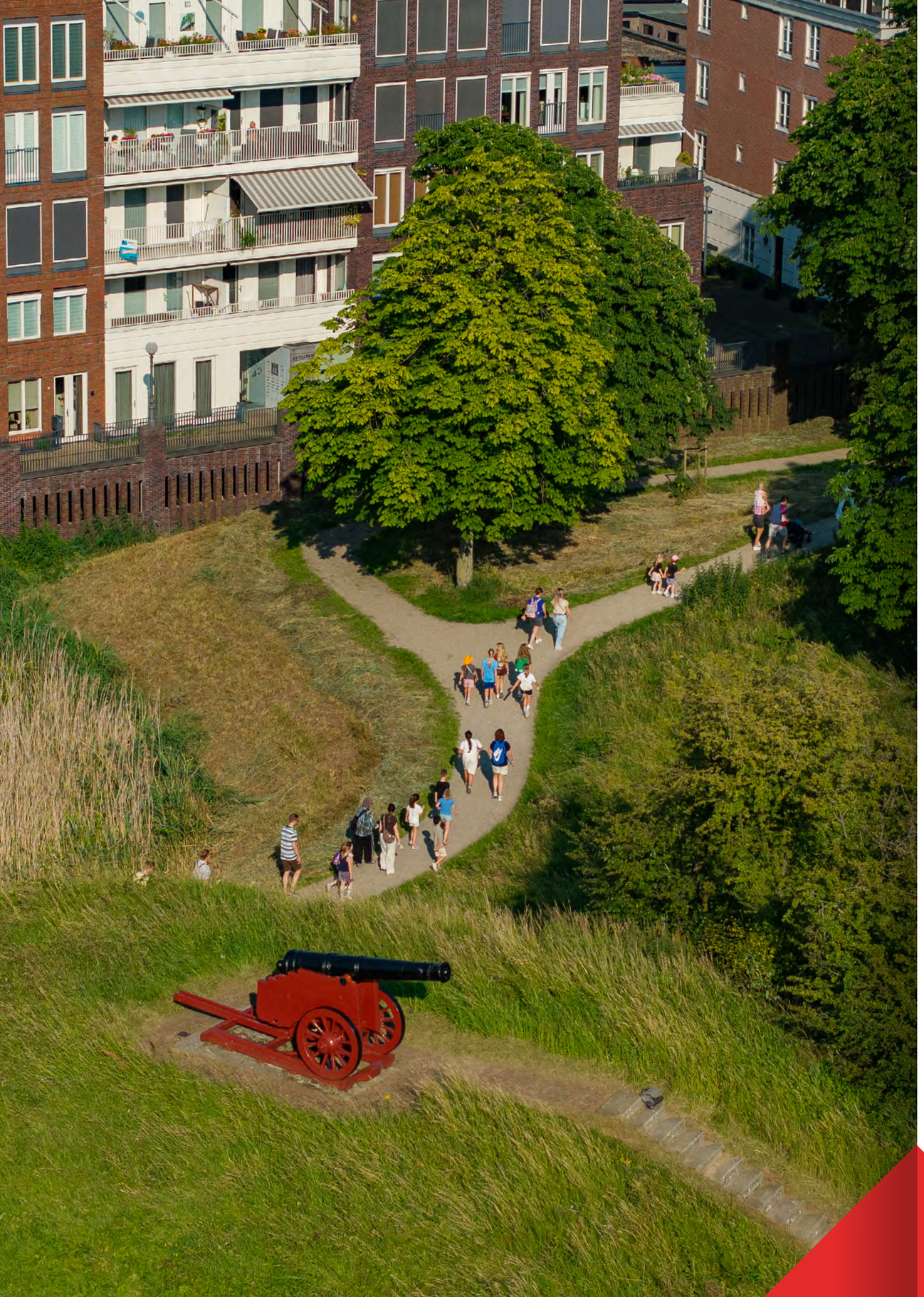
Gemeente Gorinchem

Collegeprogramma 2026-2030

Bouwen aan Gorinchem

Samen durven kiezen en doen

Inhoudsopgave

Samen durven kiezen en doen	**4**
De Zorgzame Stad	6
De Sociale en Duurzame Stad	14
De Lerende Stad	22
De Bereikbare en Investerende Stad	30
De Bouwende Stad	38
De veilige, leefbare en weerbare stad	44

Samen durven kiezen en doen

Collegeprogramma 2026-2030

De Zorgzame Stad

De Zorgzame Stad gaat over het dagelijks leven van onze inwoners. We willen dat mensen gezond kunnen leven, mee kunnen doen en steun krijgen als dat nodig is. We kijken daarbij niet alleen naar zorg, maar ook naar wat mensen helpt om gezond en zelfstandig te blijven. Denk aan contact met anderen, een fijne buurt, voldoende inkomen en kansen om mee te doen. We versterken wat inwoners en buurten zelf kunnen en zorgen voor professionele hulp waar dat nodig is. Problemen willen we zo vroeg mogelijk herkennen, zodat passende ondersteuning dichtbij en op tijd beschikbaar is

Sterke en verbonden wijken

Een sterke wijk begint bij mensen die elkaar kennen, elkaar kunnen helpen en weten waar ze met een vraag of idee terecht kunnen. Daarom bouwen we voort op bestaande ontmoetingsplekken, verenigingen en netwerken in de wijken. We willen inwoners meer ruimte geven voor eigen initiatieven en de ondersteuning daarvan eenvoudiger maken. De wijkwethouder helpt om signalen en ideeën uit de wijk te verbinden met wat de gemeente en andere organisaties doen.

Concrete voornemens	2027	2028	2029	2030
We starten met wijkwethouderschap en ontwikkelen het wijkgericht werken verder door samen met bewoners en partners per wijk een agenda te maken met prioriteiten, verantwoordelijkheden en afspraken over de voortgang.	○	●	●	●
We maken het voor inwoners eenvoudiger om initiatieven in hun buurt te realiseren door Het doet ertoe-fonds te starten en dit te verbinden met wijkplannen en bestaande fondsen.	○	✓	●	●
We versterken vrijwilligerswerk en buurtcontact door de ondersteuning van vrijwilligers te verbeteren, Betrokken Gorinchem verder te ontwikkelen en buurt- en straatactiviteiten hieraan te verbinden.	○	●	●	●
We versterken informatie, onderlinge hulp en maatschappelijke weerbaarheid in de wijken door SamenGorinchem verder te ontwikkelen, gesprekken met inwoners en partners te voeren en samen met Veiligheid afspraken te maken over noodsteunpunten, locaties, hulp en samenwerking.	○	●	●	●
We ontwikkelen evenementenbeleid waarin toegankelijkheid, ontmoeting, lokaal talent en vrijwilligers een plek krijgen en geven vervolgens uitvoering aan dit beleid.		○	●	●

Legenda: ○ Opstart ● Uitvoering ✓ Afronding

Gezondheid, preventie en passende zorg

Gezond leven gaat over meer dan zorg alleen. Wonen, bewegen, inkomen, contact met anderen en de omgeving waarin mensen leven hebben allemaal invloed op gezondheid. Daarom willen we problemen eerder herkennen en passende ondersteuning dichtbij organiseren. Wie hulp nodig heeft, moet weten waar hij of zij terecht kan en niet steeds opnieuw hetzelfde verhaal moeten vertellen. Ook houden we oog voor mensen die langdurig ondersteuning nodig hebben en voor hun mantelzorgers.

Concrete voornemens	2027	2028	2029	2030
We maken de toegang tot ondersteuning eenvoudiger door Wmo-toegang te verbeteren, de Centrale Toegang te beproeven en duidelijke afspraken te maken over hulp, doorverwijzing, contact en samenhang in ondersteuning met onze partners. We ronden vervolgens de aanbesteding van het Sociaal Team af.	○	✓	●	●
We versterken gezondheid, zelfzorg en preventie door de Academie voor zelfzorg uit te werken, huisartsen, welzijn en activiteiten in de buurt beter te verbinden en uitvoering te geven aan 'Samen zorgen dat het kan', mentale gezondheid en suïcidepreventie.	○	●	●	●
We ondersteunen langer passend wonen en mantelzorg door het mantelzorgpunt, het Odensehuis en de dementievriendelijke gemeente met elkaar te verbinden, afspraken te maken over advies, ontmoeting, ondersteuning en tijdelijke overname van zorg en de Thuisplusflat te verkennen.	○	●	●	●
We beproeven nieuwe vormen van ondersteuning, waaronder digitale dagbesteding, Welzijn op Wmo, gehandicaptenparkeren en een scootmobielpool, evalueren de pilot Mentiek en besluiten op basis van de resultaten welke aanpakken een vervolg krijgen.	○	✓	●	●
We organiseren zorg zorgvuldig en in samenhang door de Lokale Zorg- en Veiligheidskamer in te zetten, de aanpak van zorgfraude verder te ontwikkelen en de voorziene inkomensafhankelijke eigen bijdrage voor te bereiden en, afhankelijk van landelijke besluitvorming, in te voeren.	○	●	●	●
Het college onderzoekt de mogelijkheden voor een innovatiebudget dat gedekt wordt uit de reserve Sociaal Domein.	✓			
De financiële bijdrage, die tot op heden gevraagd werd van de kwetsbare doelgroep die probeert met urgentie in aanmerking te komen voor een sociale huurwoning, wordt afgeschaft.	✓			

Legenda: ○ Opstart ● Uitvoering ✓ Afronding

Kansrijk en veilig opgroeien

Ieder kind en iedere jongere verdient de kans om gezond en veilig op te groeien en zich te ontwikkelen. Daarvoor zijn thuis, school, buurt, sport en vrije tijd allemaal belangrijk. We willen problemen vroeg herkennen en zorgen dat kinderen, jongeren en gezinnen op tijd passende steun krijgen. Daarbij werken we samen met de mensen en organisaties die dichtbij kinderen en jongeren staan.

Concrete voornemens	2027	2028	2029	2030
We werken aan de regiovisie jeugd en verbinden de regionale jeugdhulp sterker met onderwijs, preventie en ondersteuning van kinderen en gezinnen in hun dagelijks leven.	✓	●	●	●
We versterken de steun rond kinderen en gezinnen door ouders, scholen, kinderopvang, jongerenwerk, verenigingen en buurten beter te verbinden en duidelijker te maken welke ondersteuning dichtbij kan worden geboden en wanneer professionele hulp nodig is.	○	●	●	●
We verbeteren de overgang naar volwassenheid door afspraken te maken over zorg, wonen, inkomen, onderwijs en werk rond de achttiende verjaardag en zorgen dat noodzakelijke ondersteuning door deze leeftijdsovergang niet onbedoeld stopt.	○	●	●	●
We benutten brede scholen beter voor lezen, bewegen, cultuur en ontmoeting en werken met scholen en maatschappelijke organisaties toe naar maatschappelijke stages op alle scholen.	○	●	●	●
We versterken de aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling door te werken aan de regionale visie op geweld in afhankelijkheidsrelaties, de meldcode beter toe te passen en de samenwerking met Veilig Thuis en de Zorg- en Veiligheidskamer vast te leggen.	○	✓	●	●

Legenda: ○ Opstart ● Uitvoering ✓ Afronding

De Zorgzame Stad | Ambitie 4

Bestaanszekerheid, dienstverlening en meedoen

Meedoen is niet voor iedereen vanzelfsprekend. Geldzorgen, ingewikkelde regels of andere problemen kunnen inwoners in de weg zitten. We willen dat inwoners weten waar zij terechtkunnen, ondersteuning begrijpelijk en bereikbaar is en problemen zo vroeg mogelijk worden gezien. Daarbij kijken we niet alleen naar de vraag van dat moment, maar ook naar wat iemand nodig heeft om verder te kunnen en mee te doen. Het thema verbindt bestaanszekerheid nadrukkelijk met dienstverlening en participatie.

Concrete voornemens	2027	2028	2029	2030
We signaleren geldzorgen eerder en versterken het armoedenetwerk door Avres, schuldhulpverlening, vrijwilligers en maatschappelijke organisaties beter te verbinden, zodat persoonlijk contact leidt tot passende hulp.	○	●	●	●
We voeren samen met partners de doorbraakmethodiek in voor vastgelopen situaties, spreken af wie de voortgang bewaakt en helpen inwoners om hun ondersteuningsvraag duidelijk te maken. Daarbij betrekken we ook de evaluatie van de IPTA-coaches.	○	●	●	●
We zorgen dat ondersteuning beter aansluit bij de situatie van inwoners door medewerkers te trainen in het omgaan met stress en culturele verschillen en dit te vertalen naar begrijpelijke gesprekken en haalbare afspraken.	○	●	●	●
We vereenvoudigen aanvragen, brieven en contactmomenten bij de gehele gemeente en partners en zorgen dat de gemeentelijke communicatie begrijpelijk en toegankelijk is.	○	●	●	●
We versterken taalvaardigheid en deelname door samen met de bibliotheek en partners ondersteuning bij taal en lezen te bieden en jaarlijks een welzijnsmarkt te organiseren waar inwoners kennismaken met activiteiten en ondersteuning om mee te doen.	○	●	●	●

Legenda: ○ Opstart ● Uitvoering ✓ Afronding

De Zorgzame Stad | Ambitie 5

Humane opvang, integratie en nieuwe inwoners

Gorinchem wil een stad zijn waarin mensen die voor korte of lange tijd een plek nodig hebben, menswaardig worden opgevangen en de kans krijgen om mee te doen. Opvang gaat daarom niet alleen om een plek om te verblijven. Het gaat ook om taal, contact, deelname aan de samenleving en het vinden van een weg in de stad. Daarbij werken we samen met maatschappelijke en regionale partners en houden we oog voor wat nodig en haalbaar is voor Gorinchem.

Concrete voornemens	2027	2028	2029	2030
We maken een samenhangend plan voor de huisvesting van kwetsbare doelgroepen en regionale afspraken over de verdeling van vluchtelingenopvang, met per doelgroep duidelijke verantwoordelijkheden voor opvang, begeleiding, veiligheid en vervolghuisvesting.	✓	●	●	●
We werken kleinschalige daklozenopvang en Lingehuusjes uit, inclusief locaties, begeleiding, beheer, doorstroom en contact met omwonenden, en werken toe naar realisatie van deze woon- en opvangvormen.	○	●	●	●
We bereiden samen met regionale partners veilige vrouwenopvang in Gorinchem voor en maken afspraken over locatie, begeleiding en vervolghuisvesting.	○	●	●	●
We bereiden Oekraïense ontheemden voor op hun vervolgsituatie door in beeld te brengen wat landelijke besluitvorming betekent voor begeleiding en passende huisvesting en geven hier vervolgens uitvoering aan.	○	●	●	●
We zorgen dat nieuwe inwoners zo snel mogelijk kunnen meedoen door deelname aan taalonderwijs, onderwijs, vrijwilligerswerk, sport, cultuur en werk inzichtelijk te maken en een participatieaanpak uit te voeren waarin we hierover concrete afspraken maken met partners.	○	●	●	●

Legenda: ○ Opstart ● Uitvoering ✓ Afronding

Groene vesting, levendige evenementenstad

Gorinchem is een groene vestingstad én een stad van ontmoeting, cultuur en evenementen. We willen die kwaliteiten beter met elkaar verbinden. Daarom kiezen we bewust welke activiteiten waar passen, maken we de vesting groener en prettiger en kijken we naar bereikbaarheid als één geheel. Bij nieuwe investeringen letten we niet alleen op gebruik tijdens evenementen, maar ook op wat deze het hele jaar door opleveren voor de stad.

Concrete voornemens	2027	2028	2029	2030
We ontwikkelen evenementenbeleid waarin de schaal van evenementen past bij de plek en waarin veiligheid, toegankelijkheid, cultuur, ontmoeting, vrijwilligerswerk, lokaal talent en maatschappelijke waarde herkenbaar worden meegewogen.		✔	○	
We onderzoeken integraal welke rol Buiten de Waterpoort kan vervullen als park én plek voor grotere collectieve evenementen, met aandacht voor veiligheid, natuur, hoogwater, bereikbaarheid, beheer, financiën en draagkracht van de locatie.		✔	○	
We onderzoeken of vaste of modulaire basisvoorzieningen Buiten de Waterpoort de veiligheid en logistiek van evenementen kunnen verbeteren en tegelijkertijd op gewone dagen maatschappelijke en recreatieve waarde aan het park kunnen toevoegen.		✔	○	

Legenda: ○ Opstart ● Uitvoering ✔ Afronding

Collegeprogramma 2026-2030

De Sociale en Duurzame Stad

De Sociale en Duurzame Stad verbindt wonen, leefomgeving, duurzaamheid, bestaanszekerheid, cultuur en een gezonde samenleving. We werken aan een groene en toekomstbestendige stad waarin duurzame keuzes haalbaar en betaalbaar blijven.

Wonen en leefbare wijken

De komende jaren zetten we stevig in op wonen. We willen bestaande woningbouwplannen sneller uitvoeren en kansen in de bestaande stad benutten. Samen met de gemeenteraad, inwoners, de woningcorporatie en zorg- en marktpartijen werken we aan het Programma Volkshuisvesting. Daarin maken we keuzes over betaalbare woningen, verschillende soorten woningen, verschillende groepen woningzoekenden en doorstroming.

In 2030 willen we dat meer inwoners een passende woning kunnen vinden in hun eigen wijk of ergens anders in Gorinchem. Dat doen we door nieuwe woningen te bouwen, bestaande woningen beter te benutten en doorstroming te stimuleren. We kijken bijvoorbeeld naar het splitsen en delen van woningen. Zo willen we meer mogelijkheden bieden aan starters, gezinnen, senioren en andere woningzoekenden. Ook willen we zorgen voor meer verschillende soorten woningen in de wijken en meer balans tussen oost, centrum en west. Zo zorgen we voor leefbare wijken met groen, voorzieningen en ontmoeting.

Daarbij richten we ons op:
- meer betaalbare en passende woningen voor starters, gezinnen, senioren en andere woningzoekenden;
- meer verschillende soorten woningen per wijk, zodat inwoners in verschillende fasen van hun leven makkelijker kunnen doorstromen;
- snellere uitvoering van bestaande woningbouwplannen en het benutten van kansen in de bestaande stad;

Concrete voornemens	2027	2028	2029	2030
We stellen het programma volkshuisvesting vast en voeren dit uit, met als richtinggevend doel voldoende passende woningen en in 2030 300 sociale huurwoningen in de planvoorraad, op weg naar de ambitie voor 2035.	✔	●	●	●
In 2027 actualiseren we samen met de regio, provincie en het Rijk de woondeal en maken we afspraken over een regionaal woningbouwprogramma dat bijdraagt aan voldoende, betaalbare en passende woningen.	✔			
We bevorderen de doorstroming en betaalbaarheid op de woningmarkt door uitvoering te geven aan de doorstromingsaanpak en starterslening en, afhankelijk van besluitvorming, het vereveningsfonds en de opkoopbescherming in te zetten.	●	●	●	●
We stellen een aanpak voor versnelling van de woningbouw vast en voeren deze uit, waaronder het verder brengen van de planvorming voor de Elzenhof in samenwerking met Poort6, stakeholders en omwonenden.	✔	●	●	●
We stellen een aanpak voor passende huisvesting van arbeidsmigranten vast en passen de huisvestingsverordening aan de Wet regie aan.	○	●	●	●
We evalueren het programma volkshuisvesting, de versnellingsaanpak woningbouw en sturen op basis daarvan waar nodig bij.				✔

Legenda: ○ Opstart ● Uitvoering ✔ Afronding

De Sociale en Duurzame Stad | Ambitie 2

Vergroening en klimaatbestendige wijken

De komende jaren zetten we stevig in op wijken die klaar zijn voor de toekomst. Nieuwe ontwikkelingen moeten bijdragen aan groene, gezonde en klimaatbestendige wijken. Dat betekent dat we ruimte maken voor groen, water, bewegen en ontmoeten. We werken aan een programma klimaatadaptatie. We bouwen toekomstbestendig en met aandacht voor de natuur, bijvoorbeeld met groene gevels, groene daken en daktuinen. Dit helpt bij verkoeling, het opvangen van regenwater, een betere luchtkwaliteit en meer ruimte voor planten en dieren.

Met het programma Stadsnatuur en ieder jaar 1% extra bomen werken we toe naar 47,5% groen in 2050. We willen minder steen en meer groen. We geven ruimte aan initiatieven uit de stad en moedigen inwoners aan om mee te helpen bij het beheer van de openbare ruimte. We zorgen voor meer bloemrijk groen, betere opvang van regenwater en minder verharding. We versterken groene en blauwe verbindingen tussen buurten, de stad en het buitengebied. Ook de aanpak van plaagdieren en planten die hier van nature niet voorkomen en voor problemen zorgen, maakt hierin onderdeel van uit.

Daarbij richten we ons op:
- groene, gezonde en toekomstbestendige wijken, met ruimte voor ontmoeten, bewegen, natuur en water;
- minder steen en meer groen, waarbij we ook samenwerken met de regio, het waterschap en provincies;
- een aanpak voor plaagdieren en planten, die voor problemen zorgen.

Concrete voornemens	2027	2028	2029	2030
We stellen het programma klimaatadaptatie vast en borgen het groenblauwe netwerk en klimaatadaptatie in beleid, omgevingsplanregels, plannen en projecten, waarbij we woningbouw verbinden met openbare ruimte, groen, water, mobiliteit en gezondheid.	✔	●	●	●
We voeren wijkgerichte vergroenings- en klimaatprojecten uit, te beginnen in de Prinsessenbuurt en Wijnkoperstraat en vervolgens onder meer in Dalem en de binnenstad, en verbinden daarbij vergroening, water vasthouden, koele routes, biodiversiteit en ontmoeten.	●	●	●	●
We helpen inwoners om hun leefomgeving klimaatbestendiger te maken, onder meer door bewonersacties voor het opvangen en vasthouden van regenwater te ondersteunen en uitvoering te geven aan het hitte-en koeleplekkenplan.	✔	●	●	●
We borgen stadsnatuur in beleid, plannen en projecten en ontwikkelen en voeren een aanpak uit voor plaagdieren en invasieve exoten.	○	●	●	●
We verbeteren FIXI zodat meldingen van inwoners beter worden herkend, doorgeleid, uitgevoerd en teruggekoppeld en benutten slimme openbare verlichting voor veiligheid en leefbaarheid, met licht waar nodig en minder lichthinder waar dat kan.	●	●	●	●
We koppelen kansen voor klimaatadaptatie aan de uitvoering van het rioleringsplan	●	●	●	●
We evalueren het programma stadsnatuur en het programma klimaatadaptatie en sturen op basis daarvan waar nodig bij.			○	✔

Legenda: ○ Opstart ● Uitvoering ✔ Afronding

De Sociale en Duurzame Stad | Ambitie 3

Energie- en klimaatdoelen haalbaar en betaalbaar

Klimaatverandering merken we ook in Gorinchem, bijvoorbeeld door meer hitte, droogte en hevige regenbuien. Daarom houden we bij bouwen, wonen en leven rekening met het veranderende klimaat. Tegelijk gaan we door met de overstap naar schone energie en een circulaire economie.

We willen de energietransitie haalbaar en betaalbaar houden, zodat iedereen mee kan doen. Energie besparen is daarbij de eerste stap. We stimuleren het verduurzamen van woningen en gebouwen en ondersteunen waar mogelijk inwoners die te maken hebben met energiearmoede.

Ook kijken we naar lokale opwek en opslag van energie, uitbreiding van het warmtenet en voldoende ruimte op het elektriciteitsnet. Dit verbinden we aan de ontwikkeling van gebieden. Als gemeente geven we zelf het goede voorbeeld, onder andere met ons eigen vastgoed.

Samen met bedrijven werken we toe naar een circulaire economie. Groote Haar is daarbij genoemd als sociaal en duurzaam bedrijventerrein en inspirerend voorbeeld.

Concrete voornemens	2027	2028	2029	2030
We geven voortvarend uitvoering aan de energietransitie door het warmteprogramma en de energiebesparingsaanpak waar nodig bij te stellen. Dit doen we samen met Poort6, Avres en andere relevante stakeholders.	●	●	●	●
We bepalen samen met omliggende gemeenten en partners een aanpak van netcongestie en voeren deze uit.	✔	●	●	●
We evalueren en versterken de ondersteuning van huishoudens bij verduurzaming en energiearmoede door samen met partners inwoners te helpen bij energiebesparing, isolatie, zonwering, duurzame energieoplossingen en de overstap naar aardgasvrije alternatieven. Hierbij hebben we aandacht voor monumentale gebouwen.		✔	●	●
We ontwikkelen de regionale energiestrategie door richting een Energieregio die gericht is op uitvoering en realisatie van een optimale mix van duurzame energieopwekking, opslag en distributie. In 2029 evalueren we het verloop en sturen we bij waar nodig.	●	●	✔	●
We stimuleren bedrijven en maatschappelijke organisaties om hun verduurzamingsopgave op te pakken, ondersteunen CO_2-reductie en ontwikkelen Groote Haar als duurzaam bedrijventerrein met ruimte voor duurzame energie en een innovatieve energiehub. Daarbij zien we Cluster6 als inspirerend voorbeeld.	○	●	●	✔
We maken circulariteit een structureel onderdeel van gemeentelijke en regionale opgaven en faciliteren inwoners, bedrijven en instellingen bij hun verduurzamingsopgave.	○	●	●	●

Legenda: ○ Opstart ● Uitvoering ✔ Afronding

De Sociale en Duurzame Stad | Ambitie 4

Bestaanszekerheid, werk en inkomen

In Gorinchem doet iedereen ertoe en kijken we naar elkaar om. We willen dat inwoners zich gezien en gehoord voelen en dat iedereen mee kan doen. Verschillen mogen er zijn en maken onze stad sterker. Wie ondersteuning nodig heeft, moet daarop kunnen rekenen. De Integrale Samenlevingsvisie (ISV) is hiervoor onze basis. Daarin staat dat we werken aan een gezonde leefstijl, een betrokken Gorinchem, gelijke kansen en passende ondersteuning en zorg.

Werk of een zinvolle dagbesteding is belangrijk om mee te kunnen doen. Het zorgt dat mensen ergens bij horen en helpt om talenten te ontwikkelen. Ook voldoende inkomen en het beheersen van de Nederlandse taal zijn belangrijk.

Concrete voornemens	2027	2028	2029	2030
We versterken samen met Avres de begeleiding van inwoners naar werk en ontwikkelen de samenwerking verder door, zodat meer inwoners met een uitkering duurzaam aan het werk gaan.	✓	●	●	●
We stimuleren werkgevers om inwoners met een arbeidsbeperking of afstand tot de arbeidsmarkt in dienst te nemen, onder meer via social return, het bedrijfsleven, de arbeidsmarktregio en de uitgifte van kavels van Groote Haar.	○	●	●	✓
We voeren het beleidsplan schulddienstverlening uit en versterken de samenwerking binnen het netwerk van organisaties die inwoners ondersteunen bij geldzorgen en schulden.	●	●	●	●
We vergroten de toegankelijkheid van ondersteuning en regelingen door inwoners actief toe te leiden naar hulp, geldpraatjes en inloopmomenten uit te breiden en Avres zichtbaarder te maken in de stad.	✓	●	●	●
We ondersteunen inwoners bij het versterken van basisvaardigheden, taalvaardigheid en arbeidsvaardigheden, zodat zij beter kunnen deelnemen aan onderwijs, werk en samenleving.	○	●	●	●
We ontwikkelen en voeren een aanpak uit voor werkende armen en onderzoeken aanvullende maatregelen om meedoen mogelijk te maken, waaronder een verkenning van een meedoenpas via Stichting Leergeld en oplossingen voor vervoersarmoede. Dit doen we waar mogelijk samen met de gemeenten Vijfheerenlanden en Molenlanden.	○	✓	●	●
We bieden inwoners zonder werk of opleiding perspectief door samen met partners in te zetten op doorstroom, buurtbanen en begeleiding naar werk of onderwijs.	○	●	●	✓
We evalueren de inzet van IPTA-coaches, de regionale SROI-regeling en andere instrumenten gericht op participatie en bestaanszekerheid en sturen waar nodig bij.	✓	✓	●	✓
We evalueren de behaalde resultaten en sturen bij om in 2030 minder inwoners in armoede of een kwetsbare situatie te hebben en meer inwoners duurzaam aan het werk.			○	✓

Legenda: ○ Opstart ● Uitvoering ✓ Afronding

De Sociale en Duurzame Stad | Ambitie 5

Kunst en cultuur als aanjager van ontmoeting en verbinding

Cultuur is er voor iedereen. We willen dat inwoners kunnen genieten van kunst en cultuur én er zelf aan mee kunnen doen. Het Programma Cultuur 2026-2030 vormt hiervoor de basis. Daarin staat dat cultuur bijdraagt aan onder meer ontmoeting, onderwijs, welzijn en de aantrekkingskracht van Gorinchem.

Het programma noemt ook een Cultuurhuis met een toekomstbestendige bibliotheek. Daarbij staat de inhoud voorop: de stenen volgen de inhoud, niet andersom. Eerst moet duidelijk zijn welke functies nodig zijn, hoe deze elkaar aanvullen en wie welke rol heeft.

Daarom stimuleren we samenwerking en afstemming tussen theaters, culturele organisaties, makers, scholen, welzijnspartners en de wijken. Zo kunnen activiteiten en voorzieningen elkaar versterken en voorkomen we dat nieuwe investeringen het bestaande aanbod onbedoeld verzwakken.

We willen het culturele aanbod in de stad behouden, ontwikkelen en verrijken. Ook verkennen we een cultuurfonds.

Concrete voornemens	2027	2028	2029	2030
We werken het Programma Cultuur uit in een uitvoeringsagenda 2030. We voeren deze uit en sturen op een samenhangend, toegankelijk en toekomstbestendig cultureel aanbod in de stad. Daarbij versterken we de samenwerking en afstemming binnen de culturele infrastructuur en bevorderen een samenhangende en zoveel mogelijk complementaire culturele programmering. Ook verdiepen en verbreden we de samenwerking tussen culturele organisaties, onderwijs, het sociaal domein en de wijken, zowel via gezamenlijke programmering als via fysieke en culturele verbindingen in de stad.	✓	●	●	●
We bereiden een gezamenlijk vervolgbesluit voor over het Cultuurhuis, inclusief exploitatie, governance, organisatievorm, maatschappelijke samenwerking, bereikbaarheid, vastgoed en financiële haalbaarheid. De focus ligt op een toekomstbestendig Cultuurhuis met bibliotheekfunctie dat ruimte biedt aan ontmoeting, kunst, cultuur, educatie en samenwerking en past bij de identiteit en ontwikkeling van Gorinchem. Afhankelijk van het gekozen scenario is het streven van realisatie in 2029.	✓	●	✓	●
We starten een pilot met een cultuurpunt en cultuurfonds.		○	●	●
We evalueren de uitvoering van de cultuuragenda, het functioneren van het Cultuurhuis en de samenwerking binnen de culturele infrastructuur.			○	✓

Legenda: ○ Opstart ● Uitvoering ✓ Afronding

Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving fysieke leefomgeving

Ambitie 2030
Met vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH) werken we aan een schone, veilige, gezonde en duurzame leefomgeving. Dat doen we samen met inwoners, bedrijven en onze partners. De leefomgeving is immers van ons allemaal.

In het VTH-beleid 2025-2028 staat hoe we onze wettelijke taken uitvoeren. Ieder jaar kijken we terug: wat gaat goed en wat moet beter? Dat leggen we vast in een jaarverslag. Met een jaarlijks uitvoeringsprogramma bepalen we vervolgens wat we gaan doen.

Concrete voornemens	2027	2028	2029	2030
We stellen jaarlijks een programma Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving (VTH) vast en voeren dit uit.	✔	✔	✔	✔

Legenda: ◯ Opstart ● Uitvoering ✔ Afronding

Collegeprogramma 2026-2030

De Lerende Stad

De Lerende Stad gaat over kansen krijgen, meedoen, ontmoeten en invloed hebben. We verbinden onderwijs, jongeren, participatie, dienstverlening, inclusie en een schone leefomgeving aan een overheid die zichtbaar leert.

De Lerende Stad | Ambitie 1

Actief, gezond en verbonden samenleven

Sport en bewegen zijn belangrijk voor een gezonde leefstijl en om mee te kunnen doen. Daarom blijven we investeren in sport, bewegen en preventie. Dat betekent dat we problemen waar mogelijk voorkomen in plaats van ze later te moeten oplossen.

Concrete voornemens	2027	2028	2029	2030
We realiseren het Cruyff Court & Magical Bridge Park in Stalkaarsen en versterken daarmee de mogelijkheden voor sporten, spelen en bewegen.	○	✓		
We onderzoeken verdere mogelijkheden om sportvelden en het onderhoud daarvan te verduurzamen en geven op basis daarvan vervolg aan kansrijke maatregelen.	○	●	●	●
We actualiseren 'De kracht van sport' en het Speelruimteplan samen met stakeholders en brengen daarbij ook de toekomstige beheer-, onderhouds- en vervangingsopgaven van grotere sport- en speelvoorzieningen in beeld en borgen deze financieel.	○	✓	●	●
We versterken de preventieve inzet van sport en leefstijl door kansen voor verdere inbedding en uitbreiding te inventariseren en hier vervolgens uitvoering aan te geven.	●	●	●	●

Legenda: ○ Opstart ● Uitvoering ✓ Afronding

De Lerende Stad | Ambitie 2

Begrijpelijke en betrouwbare gemeente

We willen een gemeente zijn die duidelijk en eerlijk communiceert. Inwoners moeten weten wat ze van de gemeente kunnen verwachten en wat wel en niet mogelijk is. We nemen inwoners serieus en luisteren naar signalen uit de samenleving. We laten ook zien wat we daarvan leren. Zo werken we aan vertrouwen tussen inwoners en de gemeente.

Participatie hoort daar vanzelfsprekend bij. Dat betekent dat we inwoners betrekken bij beleid. Niet alleen bij de voorbereiding, maar ook bij de uitvoering en bij het terugkijken op de resultaten.

Concrete voornemens	2027	2028	2029	2030
We verkennen een mogelijke ombudsfunctie, gericht op vroegtijdige de-escalatie en het vinden van een passende oplossing bij het probleem dat een inwoner ervaart, en geven op basis van de verkenning vervolg aan de uitkomsten.	○	●	●	●
We werken de participatieverordening concreet uit door een werkwijze voor participatie te ontwikkelen en deze bij verschillende speerpunten in de praktijk toe te passen.	○	●	●	●
We maken onze uitgaande brieven en communicatie begrijpelijker op B1-niveau door in beeld te brengen waar we staan en gericht verbeteringen door te voeren.	○	●	●	●
We meten hoe inwoners de communicatie en participatie vanuit de gemeente ervaren, gebruiken de uitkomsten om tussentijds te evalueren en bij te sturen en voeren in 2030 een vervolgmeting uit.	●	●	●	✓
We waarborgen de fysieke bereikbaarheid van de gemeente wanneer dienstverlening en werkprocessen verder worden gedigitaliseerd.	●	●	●	●

Legenda: ○ Opstart ● Uitvoering ✓ Afronding

De Lerende Stad | Ambitie 3

Inclusieve en respectvolle stad

We willen een stad zijn waarin iedereen mee kan doen, zichzelf kan zijn en zich welkom voelt. Respect, inclusie en met elkaar in gesprek blijven, staan daarbij centraal. We willen dat mensen zich met elkaar verbonden voelen en dat verschillen niet leiden tot uitsluiting of polarisatie.

Concrete voornemens	2027	2028	2029	2030
We brengen samenhang aan in het beleid en de lopende activiteiten rond diversiteit, inclusie en respect en vertalen Stad van Tolerantie en Regenbooggemeente naar concrete acties die we als gemeente uitvoeren of faciliteren.	✓	●	●	●
We versterken de samenwerking tussen onderwijs en jeugdhulp door pilots te starten en succesvolle werkwijzen verder structureel in te bedden op scholen.	●	●	●	●
We vertalen de aanbevelingen uit het Rekenkamerrapport over toegankelijkheid naar concrete acties en werken deze structureel verder uit.	○	●	●	●
We geven met concrete initiatieven, waaronder het regenboogzebrapad, zichtbaar invulling aan diversiteit, inclusie en respect en evalueren het beleid om dit waar nodig bij te stellen.	●	●	✓	●

Legenda: ○ Opstart ● Uitvoering ✓ Afronding

De Lerende Stad | Ambitie 4

Schone leefomgeving met gedeelde verantwoordelijkheid

We willen de hoeveelheid afval verminderen en zorgen voor een schone stad. Daarbij hebben inwoners en de gemeente allebei een rol. We maken duidelijk wat inwoners zelf kunnen doen en wat afvalverwerking kost.

Concrete voornemens	2027	2028	2029	2030
We vervolgen de wijkgerichte aanpak van bijplaatsingen met pilots, evalueren de resultaten en vertalen deze naar een nieuwe wijkgerichte aanpak.	●	●	●	✓
We maken inzichtelijk welke afvalkosten wel en niet beïnvloedbaar zijn en stimuleren en informeren inwoners over wat zij zelf kunnen doen om afval te verminderen en kosten te beperken.	●	●	●	●
We leggen scenario's en keuzemogelijkheden voor het ophalen van grofvuil voor aan de gemeenteraad en voeren een eventuele nieuwe aanpak vervolgens uit.	✓	●	●	●
We actualiseren het Afval- en Grondstoffenbeleid en geven uitvoering aan de daarin gemaakte keuzes.	✓	●	●	●

Legenda: ○ Opstart ● Uitvoering ✓ Afronding

De Lerende Stad | Ambitie 5

Kansrijk opgroeien en jongeren betrekken

We willen voorkomen dat jongeren tussen wal en schip raken. Daarom zorgen we dat jongeren van 12 tot 23 jaar ondersteuning krijgen die aansluit bij wat zij nodig hebben. Voorkomen van problemen en jongeren zelf betrekken zijn daarbij belangrijk. Zo zetten we in op jongerenwerk, preventie en jongerenparticipatie.

Concrete voornemens	2027	2028	2029	2030
We betrekken jongeren en andere relevante stakeholders bij de aanbesteding van het jongerenwerk, ronden de aanbesteding af en geven vanaf 2028 uitvoering aan het vernieuwde jongerenwerk.	✓	●	●	●
We werken de jongerenparticipatie uit, stellen kaders op voor representativiteit en zorgen voor organisatorische borging, waarna we de jongerenparticipatie daadwerkelijk uitvoeren en verder ontwikkelen.	○	●	●	●
We evalueren samen met betrokken partners de kansen en toekomst van i_lab en stellen de inzet waar nodig toekomstbestendig bij.			✓	●
We evalueren het jongerenwerk en de jongerenparticipatie en stellen deze op basis van de resultaten waar nodig bij.				✓

Legenda: ○ Opstart ● Uitvoering ✓ Afronding

De Lerende Stad | Ambitie 6

Onderwijs en passendeHuisvesting

Goed onderwijs vraagt om goede gebouwen, passende voorzieningen en samenwerking met partners. We kijken daarbij niet alleen naar scholen, maar ook naar de ontwikkeling van gebieden en andere voorzieningen in de stad.

Concrete voornemens	2027	2028	2029	2030
We komen tot een locatiekeuze voor de vernieuwbouw van de Uilenhof,	✓	●	●	●
We actualiseren het IHP en verbinden dit waar mogelijk met het accommodatiebeleid en andere onderwijslocaties.	○	●	●	●
We starten met de bouw van de sportaccommodatie en werken aan de realisatie daarvan.	●	✓	●	●
We starten pilots met jeugdhulp op school, zetten op basis van de ervaringen concrete vervolgstappen en werken toe naar afspraken met regiogemeenten over structurele financiering als de resultaten van de pilots daar aanleiding toe geven.	○	●	✓	●
We lobbyen samen met partnergemeenten voor de gezamenlijke onderwijshuisvesting- en jeugdhulpopgaven.	○	●	●	●
We onderzoeken hoe we het Natuurcentrum toekomstgericht en duurzaam kunnen ondersteunen.	✓			

Legenda: ○ Opstart ● Uitvoering ✓ Afronding

Collegeprogramma 2026-2030

De Bereikbare en Investerende Stad

De Bereikbare en Investerende Stad verbindt bereikbaarheid, economie, ondernemerschap, werklocaties, recreatie en financieel solide ontwikkelen. Investeringen moeten bijdragen aan een bereikbare, aantrekkelijke en economisch sterke stad.

Verkeer en vervoer

We willen dat iedereen zich veilig en makkelijk door Gorinchem kan bewegen. Daarom werken we aan verkeersveiligheid en bereikbaarheid, zowel in de stad als tussen Gorinchem en de regio.

Concrete voornemens	2027	2028	2029	2030
We stellen vanuit het programma Mobiliteit een nieuwe uitvoeringsagenda vast en voeren deze uit, waarbij we projecten prioriteren op verkeersveiligheid, overlast, uitvoeringskracht en financiële haalbaarheid en werken aan breed draagvlak in de stad.	✓	●	●	●
We verbeteren de verkeersveiligheid en beperken verkeersoverlast door intensiever te handhaven en onveilige situaties mee te nemen in de prioritering van het programma Mobiliteit. Ook besteden we aandacht aan veilige routes voor bouwverkeer.	●	●	●	●
We verbeteren de fietsbereikbaarheid, onder meer door de fietsenstalling bij het station aan de Stationsweg samen met ProRail uit te breiden en met de scholencampus vervolgstappen te zetten voor een betere en veiligere fietsbereikbaarheid. Daarbij benutten we het opgeleverde onderzoek over fietsveiligheid.	✓	●	●	●
We realiseren de herinrichting van de Banneweg in fasen: we leveren de eerste fase tot en met het Stadhuisplein in 2027 op en gaan vanaf 2028 aan de slag met de tweede fase.	✓	●	●	●
We bereiden samen met bewoners en stakeholders de herinrichting van de Nieuwe Hoven voor, verbeteren vooruitlopend daarop de fiets- en wandelpaden en voeren vervolgens de herinrichting uit.	○	●	✓	○
We realiseren de nieuwe brug over de Linge in 2029 en bereiden de nieuwe brug bij de Schelluinsestraat over het Kanaal van Steenenhoek verder voor, samen met onder meer provincie, regio en Rijkswaterstaat.	○	●	✓	
We verkennen uitbreiding van de parkeercapaciteit in samenhang met een mobiliteitshub aan de rand van de stad en bereiden deze ontwikkeling verder voor.	○	●	●	●
We verkennen de inzet van doelgroepenvervoer voor het openbaar vervoer, rekening houdend met de looptijd van de lokale aanbesteding, en geven op basis van de uitkomsten vervolg aan deze verkenning.		○	●	●
We behartigen doorlopend de bereikbaarheid van Gorinchem in regionale, provinciale en landelijke overleggen en lobbyen voor intensivering en dubbelspoor op de MerwedeLingelijn, meer vervoer over water en betere toegankelijkheid van het openbaar vervoer. Daarbij betrekken we ook ondernemers via de Industriële Kring Gorinchem, het Ondernemersfonds en de Gebiedstafel Drechtsteden Plus.	●	●	●	●

Legenda: ○ Opstart ● Uitvoering ✓ Afronding

De Bereikbare en Investerende Stad | Ambitie 2

Parkeren

We willen parkeren in Gorinchem goed regelen. Daarbij ligt de prioriteit bij de binnenstad en het gebied daaromheen.

Concrete voornemens	2027	2028	2029	2030
We actualiseren alle informatie rondom parkeerdruk, gebruik van de bestaande regelingen en vergunningen.	✓	●	●	●
We stellen een programma parkeren en financieringsstructuur vast en voeren deze uit, inclusief een nieuw parkeerstelsel en nieuwe tarieven.	●	✓	●	●
We onderzoeken waar binnen en buiten de vesting extra parkeerruimte kan worden gerealiseerd en realiseren of faciliteren nieuwe parkeerplaatsen als uit het onderzoek blijkt dat dit nodig is, waarbij we ook de uitbreiding van Kweeklust betrekken.	○	●	●	●
We verkennen een mobiliteitshub aan de rand van de stad als onderdeel van de bredere aanpak voor verkeer, vervoer en parkeren en geven hier op basis van de uitkomsten vervolg aan.	○	●	●	●
We verbeteren het fietsparkeren in de binnenstad door samen met inwoners en ondernemers geschikte locaties te bepalen en een fietsparkeerplek te realiseren, bij voorkeur gecombineerd met een openbaar toilet en oplaadmogelijkheden voor elektrische fietsen.	○	✓	●	●
We actualiseren op basis van het parkeeronderzoek de parkeernormen voor nieuwe ontwikkelingen en borgen deze in de omgevingsplannen.	○	✓	●	●

Legenda: ○ Opstart ● Uitvoering ✓ Afronding

De Bereikbare en Investerende Stad | Ambitie 3

Sterke economie en werkgelegenheid

We werken aan Gorinchem als een aantrekkelijke stad om te werken en te ondernemen. Dat doen we samen met ondernemers, vastgoedeigenaren en andere lokale partners. Voor onderwerpen die verder gaan dan onze gemeentegrenzen, werken we samen met de regio.

Concrete voornemens	2027	2028	2029	2030
We stellen op basis van de economische monitor en visie een uitvoeringsprogramma economie vast en voeren dit uit, waarbij we de prioriteiten waar nodig bijstellen.	✓	●	●	●
We ontwikkelen Groote Haar verder door kavels volgens het uitgifteprotocol uit te geven.	●	●	●	●
We werken aan duidelijke economische profielen voor onze bedrijventerreinen, met passende borging in het omgevingsplan.	●	●	●	●
We onderzoeken en zetten instrumenten in voor strategische bedrijfsverplaatsingen en de herontwikkeling van achterblijvende locaties en werken aan de doorontwikkeling van de Schelluinsestraat en de kwaliteitsverbetering van Avelingen.	○	●	●	●
We versterken het accountmanagement en de samenwerking met en tussen ondernemers en ondersteunen gezamenlijke verduurzaming en de ontwikkeling van energiehubs waar ondernemers deze gezamenlijk oppakken.	○	●	●	●
We versterken de economische vitaliteit van de binnenstad door Binnenstadsmanagement (BSM) 2.0 en de BedrijvenInvesteringsZone (BIZ) verder te ontwikkelen en samenwerking tussen gemeente, ondernemers en vastgoedeigenaren te versterken en de weekmarkt te evalueren.	●	●	●	●
We onderzoeken de inzet van stimuleringssubsidies voor binnen- en buitenstad en versterken het Ondernemersfonds door dit te evalueren, verder te ontwikkelen en hierover besluitvorming aan de raad voor te leggen.		○	✓	●
We zorgen voor samenhang tussen economische ontwikkeling en andere stedelijke opgaven door economie te verbinden met ruimtelijke ontwikkeling, duurzaamheid, bereikbaarheid en parkeren en geven voorrang aan de Vleugels van de Stad.	○	●	●	●
We stellen een visie op arbeidsmigratie vast en onderzoeken de mogelijkheid voor een verblijfsbelasting.	○	✓	●	●

Legenda: ○ Opstart ● Uitvoering ✓ Afronding

Arbeidsmarkt

We werken aan een sterke arbeidsmarkt in Gorinchem en de regio, waarin iedereen mee kan doen. Daarvoor werken we actief samen met onze partners in de arbeidsmarktregio. We verbinden partijen met elkaar en stimuleren projecten die bijdragen aan een sterke en vitale stad en regio.

Concrete voornemens	2027	2028	2029	2030
We voeren de vastgestelde meerjarenagenda en uitvoeringsagenda uit volgens de daarin opgenomen prioriteiten en geven daarmee richting aan de initiatieven die we ondersteunen.	●	●	●	●
We stellen een nieuwe uitvoeringsagenda op waarin we richting geven aan nieuwe initiatieven en stellen een nieuwe subsidieregeling vast om passende projecten financieel te ondersteunen.			✓	●

Legenda: ○ Opstart ● Uitvoering ✓ Afronding

Havens en Riveer

Water hoort bij Gorinchem en biedt kansen voor vervoer, bereikbaarheid en recreatie. We willen die kansen beter benutten.

Concrete voornemens	2027	2028	2029	2030
We versterken onze veerdienst Riveer als verbinding over water van en naar Gorinchem, samen met Rijkswaterstaat en de regio. We verkennen waar nodig de inzet van Riveer als alternatief bij langdurige verkeersbeperkingen op de Merwedebrug en maken afspraken rond de werkzaamheden aan de A27.	●	●	●	●
We werken samen met de oevergemeenten aan de verdere ontwikkeling van de bestaande lijnen en starten met het werken met een nieuwe verdeelsystematiek.	●	●	●	●
We benutten de verbinding tussen vervoer over water in relatie tot recreatie en toerisme, onder meer richting Woudrichem, Slot Loevestein en Fort Vuren.	●	●	●	●
We onderzoeken wat onze veerdienst Riveer kan bijdragen aan het verminderen van de parkeerdruk in de binnenstad en benutten vervoer over water om de bereikbaarheid en aantrekkelijkheid van de binnenstad te ondersteunen.	○	✓	●	●
We onderzoeken de noodzaak en haalbaarheid van uitbreiding of aanpassing van aanlegvoorzieningen voor riviercruisevaart, in samenspraak met Rijkswaterstaat en regio en in combinatie met Riveer.		○	●	●
We houden de Lingehaven aantrekkelijk als passantenhaven. Daarbij zetten we in op behoud van de duurzaamheids- en kwaliteitskeurmerken 'Blauwe Vlag en Groene Wimpel'. Ook onderzoeken we een op- en afstapplaats voor bootverhuur.		✓	●	●

Legenda: ○ Opstart ● Uitvoering ✓ Afronding

Recreatie en toerisme

We willen dat Gorinchem aantrekkelijk blijft voor bezoekers en dat toerisme en recreatie passen bij de stad en haar omgeving. We voeren het programma vrijetijdseconomie uit via de uitvoeringsagenda. Daarin maken we duidelijk wie wat doet en voor wie. Zo versterken we de toeristische en recreatieve aantrekkingskracht van Gorinchem, in balans met de omgeving.

Concrete voornemens	2027	2028	2029	2030
We voeren de uitvoeringsagenda voor toerisme en recreatie uit en geven daarmee gedurende de collegeperiode richting aan de verdere ontwikkeling van het toeristisch aanbod.	●	●	●	●
We ontwikkelen de riviercruisevaart verder door rederijen te verbinden aan het toeristische aanbod in Gorinchem en de regio. Daarbij kijken we naar de mogelijkheden van het nieuwe kanaal tussen Brussel en Parijs; Parijs wordt per riviercruisevaart bereikbaar vanuit Gorinchem. Ook onderzoeken we of uitbreiding of aanpassing van de aanlegvoorzieningen nodig en haalbaar is. We doen dit samen met Rijkswaterstaat en de regio.	○	●	●	●
We stellen de merkenstrategie vast en geven uitvoering aan onze overeenkomst met Stichting Gorinchem Citymarketing.	✓	●	●	●

Legenda: ○ Opstart ● Uitvoering ✓ Afronding

Collegeprogramma 2026-2030

De Bouwende Stad

De Bouwende Stad maakt ruimte voor wonen, ontwikkeling en ruimtelijke kwaliteit en versterkt tegelijk de uitvoeringskracht van de gemeente. We versnellen wat kansrijk is, maken af wat al loopt en gebruiken vastgoed, grond bewust om maatschappelijke doelen te bereiken. Erfgoed is vanaf het begin vanzelfsprekend onderdeel van ruimtelijke keuzes: niet als rem, maar als richtinggevend kompas.

De Bouwende Stad | Ambitie 1

Bouwen en gebiedsontwikkeling

We willen dat woningbouwplannen sneller tot uitvoering komen. Daarom kiezen we scherper waar we onze mensen en geld voor inzetten. De Gildenwijk en het Stationsgebied krijgen daarbij prioriteit. Ook brengen we de ontwikkeling van de Arkelsedijk/Lingeoever verder richting uitvoering.

Tegelijk kijken we hoe we de bestaande stad beter kunnen benutten, bijvoorbeeld door leegstaand vastgoed te gebruiken voor woningen of woningen toe te voegen aan bestaande gebouwen.

De gemeente wil daarbij, waar dat kan, eerder het initiatief nemen en meer sturen vanuit een duidelijke visie. We betrekken de raad, inwoners en partners vroeg bij plannen en maken dilemma's bespreekbaar. We werken stap voor stap en houden daarbij de gekozen richting vast. Zo kunnen we tempo maken zonder de uitvoerbaarheid en andere belangrijke belangen uit het oog te verliezen. Woonmogelijkheden voor Gorinchem-Noord worden onderzocht.

Concrete voornemens	2027	2028	2029	2030
We stellen tijdig een versnellingsaanpak met de gemeenteraad vast waarbij een keuze wordt gemaakt uit een palet van nog nader te bedenken mogelijkheden tot versnellen.	✓	●	●	●
Ontwikkelgebieden worden geprioriteerd aan de hand van een nog op te stellen prioriteringskader met daarbij aandacht voor uitvoeringsrijpheid, haalbaarheid, draagvlak en beschikbare capaciteit.	○	✓		
Voorbereidende werkzaamheden gaan van start rondom de beoogde nieuwe brug en gebiedsontwikkeling Arkelsedijk/Lingeoever.	●			
Gebouw C en een kansrijk deel van het stationsgebied worden versneld in procedure gebracht. Gelijktijdig wordt gestart met het opstellen van een ruimtelijk perspectief/kader voor het stationsgebied waarin de samenhang van onderwerpen als parkeren, mobiliteit, groen, kantoren en andere initiatieven voor de verdere toekomst van het gehele stationsgebied worden geborgd.	✓	●	●	●
We benutten de bestaande stad beter voor wonen door regels en werkwijzen voor woningsplitsing, woondeling en leegstand te actualiseren en kansen voor optoppen, verdichting, transformatie, kleinere appartementen, geclusterde woonvormen en tijdelijke woningbouw te benutten.	✓	●	●	●
We brengen de prioritaire deelprojecten stapsgewijs van onderzoek naar planvorming, besluitvorming en uitvoering.		○	●	●
We jagen de ontwikkeling van kansrijke woningbouwlocaties aan, waaronder het oude belastingkantoor, de herontwikkeling van de Elzenhof en de gebiedsontwikkeling Arkelsedijk/LingeoOever inclusief de voorbereidingen voor de nieuwe brug.	●	●	●	●
We versnellen de woningbouwproductie door zachte plannen concreet te maken, harde plannen te versnellen, knelpunten vroegtijdig op te lossen en procedures eenvoudiger te organiseren.		●	●	●

We passen bij nieuwe ontwikkelingen een helder stedelijk programma toe voor betaalbaarheid, sociale huur, woningtypen en doelgroepen. Aanvullende duurzaamheidseisen mogen sociale woningbouw niet onnodig blokkeren, zonder de langetermijnkwaliteit uit het oog te verliezen.		●	●	●
We ontwikkelen woongebieden integraal, met aandacht voor onderwijs, zorg, ontmoeten, groen, parkeren en duurzame mobiliteit, en onderzoeken kansen voor toekomstige woningbouwlocaties en vernieuwende bouwconcepten.	○	●	●	✓
We evalueren de versnellingsaanpak op bouwproductie, doorlooptijd, betaalbaarheid, maatschappelijke waarde, ruimtelijke kwaliteit, participatie en financiële beheersing en leggen een vervolgagenda voor de periode na 2030 voor.			○	✓
We onderzoeken de mogelijkheden van wonen in Gorinchem-Noord en een woontoren en zetten indien kansrijk eerste stappen.	○	○	✓	
Er is een afweging gemaakt of en hoe een leegstandsverordening toepasbaar is om leegstand terug te dringen en panden sneller een herbestemming te geven		○	✓	

Legenda: ○ Opstart ● Uitvoering ✓ Afronding

Erfgoed, identiteit en ruimtelijke kwaliteit

Erfgoed en archeologie gaan over meer dan oude gebouwen, historische stenen of de vraag hoe oud iets is. Het gaat om de betekenis die plekken, objecten, landschappen en verhalen door de tijd heen hebben gekregen. Zelfs een oude boom kan van waarde zijn, bijvoorbeeld omdat die het verhaal van een buurt vertelt. Tegelijk is niet alles erfgoed. Het vastgestelde erfgoedbeleid kiest voor een aanpak waarin experts, inwoners en erfgoedgemeenschappen dat samen bepalen. Daarom kijken we vanuit verschillende kanten naar wat van waarde is.

In 2030 willen we dat erfgoed en archeologie vanaf het begin worden meegenomen bij keuzes over de stad. Niet als rem, maar als richting voor nieuwe ontwikkelingen. De vestingstad, het beschermde stadsgezicht, de Hollandse Waterlinies en gemeentelijke monumenten krijgen een betere plek in het omgevingsplan en ons dagelijks werk.

Ook willen we het verhaal van Gorinchem beter herkenbaar maken voor inwoners en bezoekers. Met erfgoed dat van de gemeente is, gaan we zorgvuldig om. We houden het in gemeentelijk bezit als dat nodig is voor het publieke belang. Als een andere partij het beter kan beheren, kunnen we kiezen voor samenwerking of overdracht. Daarbij maken we goede afspraken over de voorwaarden.

Concrete voornemens	2027	2028	2029	2030
We maken erfgoed beter toepasbaar in de dagelijkse praktijk door het erfgoedbeleid te vertalen naar werkprocessen voor de intaketafel, omgevingstafel en vergunningverlening en erfgoedinformatie beter toegankelijk te maken via het erfgoedregister en digitale kaarten.	✓	●	●	●
De oude brandweerkazerne aan de struisvogelstraat wordt verkocht op een wijze dat er kansen ontstaan voor het behoud van zijn historische waarde.	✓			
We borgen erfgoed en cultuurhistorische waarden beter in ruimtelijke ontwikkelingen door monumentbiotopen, archeologie, de Hollandse Waterlinies en het Vestingplan structureel mee te nemen in het omgevingsplan en gebiedsontwikkelingen.	○	✓	●	●
We versterken de zichtbaarheid en beleefbaarheid van het erfgoed van Gorinchem door samen te werken met erfgoedgemeenschappen, het Regionaal Archief, het Gorcums Museum en andere partners.	●	●	●	●
We maken voor erfgoed in gemeentelijk bezit bewuste keuzes over behoud, beheer, samenwerking of overdracht, waarbij het publieke belang en de erfgoedwaarde centraal staan.	●	●	●	●
We evalueren hoe erfgoed is ingebed in ruimtelijke ontwikkeling, vergunningverlening en communicatie en bepalen op basis daarvan de prioriteiten voor de periode na 2030.				✓

Legenda: ○ Opstart ● Uitvoering ✓ Afronding

De Bouwende Stad | Ambitie 3

Vastgoed en grond als strategische instrumenten

In 2030 zetten we onze eigen gebouwen en grond gericht in voor de ontwikkeling van Gorinchem én voor een gezonde begroting op de langere termijn. Daarbij kijken we naar wat een ontwikkeling oplevert voor de stad, wat financieel mogelijk is, hoe snel we stappen kunnen zetten en welke risico's er zijn.

Als gemeentelijke gebouwen leegstaan of grond niet wordt gebruikt, kijken we eerst of we die kunnen inzetten voor de opgaven van de stad. Waar dat past, krijgt dit voorrang boven locaties die niet van de gemeente zijn, waarvoor we eerst grond moeten kopen of waar volledig nieuw moet worden gebouwd.

Ook willen we onze gebouwen beter benutten. We kijken daarom naar flexibel en gezamenlijk gebruik. Zo willen we leegstand en structureel weinig gebruik van gemeentelijke gebouwen terugdringen. Ook hoeft een gebouw niet exclusief door één partij te worden gebruikt als dat niet noodzakelijk is.

Concrete voornemens	2027	2028	2029	2030
We zetten de reeds ingezette grote vastgoedprojecten voort. In deze bestuursperiode ligt de focus onder meer op de realisatie en ingebruikname van het nieuwe zwembad, de herontwikkeling van Gebouw C en het oude Gilde, de realisatie van de nieuwe sportzaal in Noord en het Cultuurhuis afhankelijk van haalbaarheid.	●	●	●	●
In 2027 geven we een tussenstand aan de gemeenteraad over onze verduurzamingsopgave van het gemeentelijk vastgoed. We delen de ervaringen van het verduurzamingsprogramma dat tot 2029 loopt en kijken vooruit.	✓			
We leggen aan de gemeenteraad een voorstel voor een nieuwe wijze van transparante verantwoording over het gemeentelijk vastgoed voor. Daarbij maken we onder meer inzichtelijk hoe kan worden gerapporteerd over kosten en opbrengsten, energie-verbruik, CO_2-uitstoot en bezettingsgraad. De besluitvorming vormt vervolgens mede de basis voor de verdere uitwerking van de overige maatregelenpakketten uit de Nota Vastgoedbeleid 2026-2032.	✓			
We stellen een integraal portefeuillebeeld en afwegingskader vast voor gemeentelijk vastgoed en grond en brengen per object de maatschappelijke waarde, ontwikkelkansen, kosten, risico's en benutting in beeld. We geven prioriteit aan leegstaand en onderbenut gemeentelijk vastgoed dat op korte termijn kan bijdragen aan wonen, voorzieningen, gebiedsontwikkeling en ruimtelijke kwaliteit. We maken bij de uitvoering de gemeentelijke rol, planning, besluitmomenten, afhankelijkheden en risico's expliciet en verbinden deze aan de meerjarenbegroting.	○	✓		
We koppelen het vastgoedbeleid aan het accommodatiebeleid, subsidiebeleid en de ruimtelijke ontwikkelagenda en sturen op beter en efficiënter gebruik van gemeentelijke gebouwen. We stimuleren multifunctioneel gebruik van scholen, sport-, cultuur- en wijkaccommodaties en maken afspraken over avond-, weekend- en medegebruik.		✓	●	●
We werken het portefeuillebeeld uit tot een meerjarig uitvoeringsprogramma voor vastgoed en grond, gekoppeld aan het stedelijk ontwikkelprogramma, met duidelijke keuzes over behouden, beter benutten, verduurzamen, herontwikkelen, tijdelijk gebruiken, aankopen, samenwerken of afstoten.			✓	●
We evalueren de uitvoering van het vastgoed- en grondbeleid, sturen waar nodig bij en stellen een uitvoeringsagenda voor de periode na 2030 vast.			○	✓

Legenda: ○ Opstart ● Uitvoering ✓ Afronding

De Bouwende Stad | Ambitie 4

Een sterke organisatie en uitvoeringskracht

In 2030 willen we een organisatie zijn die plannen en afspraken van het bestuur goed uitvoert. We willen snel kunnen reageren als er iets onverwachts gebeurt. Ook willen we kennis en ervaring zoveel mogelijk binnen onze eigen organisatie opbouwen en houden.

Concrete voornemens	2027	2028	2029	2030
We stellen een integraal plan van aanpak vast voor personele capaciteit en organisatieontwikkeling, inclusief prioriteiten, resultaten, termijnen, eigenaarschap en maatregelen om de afhankelijkheid van externe inhuur te verminderen. Daarbij gaan we in op versterking van mandaat, inkoop, contractmanagement, projectmatig werken, AI-ondersteuning en digitaal samenwerken. We stellen een analyse op over wat we te verbeteren hebben en waarom.	✓	●	●	●
We voeren een personeels- en capaciteitsstrategie uit met aandacht voor traineeships, loopbaanpaden, kennisbehoud, interne mobiliteit en passende capaciteitsbuffers. We verbeteren de sturing op opgaven, capaciteit en risico's door werkzaamheden integraal te prioriteren, faseren, uitstellen of beperken wanneer capaciteit of middelen daarom vragen.		●	●	●
We passen bewezen werkwijzen organisatiebreed toe, verankeren opgavegericht en projectmatig werken en beperken externe inhuur tot goed gemotiveerde uitzonderingen.		✓	●	●
We evalueren de resultaten van de nieuwe werkwijze, borgen deze in planning, begroting en verantwoording en stellen formatie, mandaten, ondersteuning en het sturingsmodel waar nodig bij.			○	✓
Na de formatieve versterking en voorbereiding in 2027 verlagen we jaarlijks de externe inhuur met 1%. Als voorbeeld: 16% externe inhuur loopt dan terug naar 15% en weer jaar later terug naar 14%.	○	●	●	●

Legenda: ○ Opstart ● Uitvoering ✓ Afronding

Collegeprogramma 2026-2030

De Veilige, Leefbare en Weerbare Stad

Gorinchem is in 2030 een veilige, leefbare en weerbare stad, waarin inwoners, ondernemers en jongeren zich veilig voelen en perspectief hebben. De gemeente werkt samen met maatschappelijke organisaties, onderwijs, politie, Openbaar Ministerie en regionale partners. Preventie, perspectief bieden en handhaven worden in samenhang ingezet. De gemeente is zelf integer en weerbaar, is voorbereid op langdurige verstoringen en behartigt de belangen van Gorinchem krachtig in regionale, provinciale en landelijke netwerken.

Bestrijding van ondermijning

We willen dat Gorinchem beter bestand is tegen criminaliteit. Denk aan drugscriminaliteit, mensenhandel, zorgfraude, witwassen en crimineel gebruik van panden en bedrijventerreinen.

Concrete voornemens	2027	2028	2029	2030
We stellen jaarlijks een uitvoeringsagenda ondermijning vast, gekoppeld aan het IVP, en prioriteren daarin onze inzet op basis van actuele ontwikkelingen.	✔	✔	●	●
De lokale zorg- en veiligheidskamer wordt doorontwikkeld.	○	●	✔	
We versterken onze informatiepositie en het informatiegedreven werken door structurele samenwerking tussen veiligheid, handhaving, Burgerzaken, economie, sociaal domein, politie, OM en RIEC en actualiseren periodiek de prioritaire branches en locaties.	○	●	●	●
We voeren integrale controles uit op risicolocaties, risicobranches en bedrijventerreinen en intensiveren de aanpak van drugsgerelateerde overlast, handel en crimineel pandgebruik.	●	●	●	●
We versterken de aanpak van zorgfraude, mensenhandel en arbeidsuitbuiting, samen met het sociaal domein en andere betrokken partners.	○	●	●	●
We vergroten de bewustwording en meldingsbereidheid bij inwoners, ondernemers en medewerkers en organiseren onder meer dialoogsessies en schouwen met ondernemers op bedrijventerreinen.	○	●	●	●
We versterken de signalerende rol van boa's bij ondermijning en onderzoeken hoe preventie van middelenmisbruik beter kan worden verbonden met onderwijs, zorg, jongerenwerk en sociaal beleid.	○	●	●	●
We evalueren de effectiviteit van integrale controles, bestuurlijke maatregelen en bewustwordingsactiviteiten, borgen bewezen interventies en versterken de regionale samenwerking tegen criminele netwerken en gemeentegrensoverschrijdende problematiek.		●	✔	●
We evalueren de aanpak van ondermijning over 2027-2030, stellen een vervolgaanpak voor de periode na 2030 vast en borgen capaciteit, expertise, informatiepositie en samenwerking structureel.			○	✔

Legenda: ○ Opstart ● Uitvoering ✔ Afronding

Jeugd en veiligheid

We willen dat jongeren veilig opgroeien en de kans krijgen om hun talenten te ontwikkelen. Als jongeren het risico lopen in de problemen te komen, willen we dat eerder zien en sneller passende hulp bieden.

Concrete voornemens	2027	2028	2029	2030
We ontwikkelen en implementeren samen met schoolbesturen een integrale aanpak voor veilige en weerbare scholen, met structureel overleg en jaarlijks minimaal één bestuurlijk overleg.	○	●	●	●
We versterken de aanpak van problematische jeugdgroepen en passen waar nodig een persoonsgerichte aanpak toe via de lokale Zorg- en Veiligheidskamer.	○	●	●	●
We borgen het Mobiel UitvoeringsTeam en de vroegsignalering rond jongeren en verbinden specialistisch jongerenwerk, gezinscoaching en effectieve preventieve interventies structureel met elkaar.	○	●	●	●
We vergroten de betrokkenheid van jongeren en ouders bij school- en wijkveiligheid en versterken de samenwerking tussen onderwijs, jongerenwerk, zorg en veiligheid, onder meer door kennisateliers.	○	●	●	●
We evalueren en verbeteren de inzet van Halt, JPT, IPTA en andere interventies en spelen in de jeugdaanpak in op online ontwikkelingen en nieuwe vormen van jeugdcriminaliteit.		○	●	●
We evalueren de samenhang en resultaten van de schoolveiligheidsaanpak, groepsaanpak en persoonsgerichte aanpak, borgen bewezen interventies en leggen voor de periode na 2030 afspraken vast over jeugdveiligheid, preventie van jonge aanwas, regie, capaciteit en samenwerking.			○	✓

Legenda: ○ Opstart ● Uitvoering ✓ Afronding

Zorg en veiligheid

We willen dat inwoners met meerdere en ingewikkelde problemen op tijd passende hulp krijgen. Daarbij brengen we zorg, ondersteuning en veiligheid bij elkaar. Zo voorkomen we dat problemen erger worden, mensen slachtoffer of dader worden of problemen zich blijven herhalen.

Concrete voornemens	2027	2028	2029	2030
We starten de lokale Zorg- en Veiligheidskamer en leggen duidelijke werkafspraken vast over aanmelding, weging, regie, informatie-uitwisseling en afsluiting van complexe casuïstiek.	✓	●	●	●
We versterken de gemeentelijke procesregie voor jeugd en volwassenen en verdiepen de samenwerking tussen zorg, veiligheid, wonen en schuldenaanpak, met aandacht voor continuïteit, tijdige overdracht en heldere regie.	○	●	●	●
We verbeteren de gezamenlijke aanpak van personen met onbegrepen gedrag en gebruiken ervaringen uit casuïstiek om structurele knelpunten in samenwerking en systemen aan te pakken.	○	●	●	●
We versterken de aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling door het gebruik van de meldcode te vergroten, onder meer in het onderwijs, en afspraken te maken over huisverboden en andere interventies.	○	●	●	●
We evalueren en professionaliseren de integrale aanpak van complexe casuïstiek, verbeteren de bestuurlijke informatie over trends en knelpunten en borgen voor de volgende periode de procesregie, samenwerking en capaciteit in een vervolgagenda voor zorg en veiligheid.		○	●	✓

Legenda: ○ Opstart ● Uitvoering ✓ Afronding

Weerbare samenleving en crisisbeheersing

We willen dat inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties beter voorbereid zijn op een crisis of een langdurige verstoring. Daarbij is het belangrijk dat mensen zichzelf én elkaar kunnen helpen als gewone voorzieningen tijdelijk niet werken.

Concrete voornemens	2027	2028	2029	2030
We stellen een gemeentelijke uitvoeringsagenda maatschappelijke weerbaarheid vast, gebaseerd op lokale risico's, kwetsbare groepen, belangrijke voorzieningen en bestaande netwerken, en geven hier uitvoering aan.	✓	●	●	●
We bereiden de gemeentelijke crisisorganisatie en kritieke gemeentelijke processen en voorzieningen voor op langdurige verstoringen en ontwikkelen een communicatie- en informatieaanpak voor uitval van elektriciteit, internet en andere voorzieningen.	○	●	●	●
We versterken de lokale maatschappelijke weerbaarheid door samen met de veiligheidsregio, maatschappelijke organisaties, ondernemers, wijknetwerken en vrijwilligers te werken aan noodsteunpunten, lokale netwerken en burgerhulpverlening en hiermee te oefenen.	○	●	●	●
We vergroten de digitale weerbaarheid en het handelingsperspectief rond digitale criminaliteit en breiden activiteiten hiervoor uit voor verschillende doelgroepen.	○	●	●	●
We evalueren oefeningen en pilots, borgen noodsteunpunten, lokale communicatie en samenwerking en toetsen opnieuw de continuïteit van kritieke gemeentelijke processen en voorzieningen.		○	●	●
We evalueren de maatschappelijke en digitale weerbaarheid, leggen structurele verantwoordelijkheden en capaciteit vast en stellen een vervolgagenda op voor de periode na 2030.			○	✓

Legenda: ○ Opstart ● Uitvoering ✓ Afronding

Integere en weerbare gemeente

We willen een gemeente zijn waarin integer handelen vanzelfsprekend is, voor bestuurders én medewerkers. Iedereen moet weten welke regels en afspraken gelden, lastige situaties herkennen en weten waar je terechtkunt voor advies of om een vermoeden te melden.

Concrete voornemens	2027	2028	2029	2030
We voeren een gemeentebrede nulmeting en risicoanalyse uit en stellen op basis daarvan een samenhangend plan van aanpak vast voor integriteit en een weerbare overheid.	✓	●	●	○
We richten een centraal gecoördineerde en onafhankelijk gepositioneerde integriteitsfunctie in, met één herkenbare advies- en meldroute en duidelijke verantwoordelijkheden voor beoordeling, onderzoek, opvolging, communicatie en nazorg.	○	✓	●	●
We versterken de integriteitscultuur door integriteit, ondermijning en weerbaarheid structureel op te nemen in onboarding, opleidingen en leiderschapsontwikkeling en organiseren periodiek gesprekken, e-learnings en dilemma-sessies voor bestuur, management en medewerkers.	○	●	●	●
We brengen kwetsbare functies en processen, waaronder vergunningverlening, aanbestedingen, subsidies, inkoop, vastgoed, informatiebeheer en toezicht, in beeld en treffen op basis van periodieke risicoanalyses aanvullende maatregelen.	○	●	●	●
We brengen de toepassing van Bibob, VOG(P), nevenfuncties, belangenregistratie en meldprocedures in samenhang, realiseren een uniforme en privacybestendige registratie en verbinden de uitkomsten aan interne controle, managementinformatie en organisatieontwikkeling.	○	●	●	●
We evalueren de werking, onafhankelijkheid en vindbaarheid van de integriteitsfunctie, leren van casuïstiek en geanonimiseerde trends en borgen voor de volgende periode de verantwoordelijkheden, capaciteit en financiering in een vervolgagenda voor integriteit en weerbaarheid.	○	○	●	✓

Legenda: ○ Opstart ● Uitvoering ✓ Afronding

Regionale samenwerking en belangenbehartiging

Veel opgaven stoppen niet bij de grens van Gorinchem. Daarom werken we samen met gemeenten in de regio, de provincie, het Rijk en andere partners. We willen daarbij een zichtbare en actieve partner zijn en duidelijk maken wat Gorinchem nodig heeft. We zoeken samenwerking waar belangen en opgaven bij elkaar komen en trekken samen op als dat onze positie sterker maakt.

We richten ons op onderwerpen die belangrijk zijn voor de stad en de regio. Daarbij verbinden we de belangen van Gorinchem aan regionale ontwikkelingen en zoeken actief naar kansen om deze onder de aandacht te brengen bij provincie en Rijk. Zo werken we stap voor stap aan een sterke positie van Gorinchem in regionale, provinciale en landelijke netwerken.

Concrete voornemens	2027	2028	2029	2030
We bepalen onze prioriteiten voor regionale samenwerking en belangenbehartiging, brengen onze positie in relevante regionale, provinciale en landelijke netwerken in beeld en stellen hiervoor een bestuurlijke lobby- en samenwerkingsagenda vast.	✔	●	●	●
We behartigen de belangen van Gorinchem actief in regionale, provinciale en landelijke netwerken en benutten kansen voor gezamenlijke projecten, kennisdeling en financiering.	○	●	●	●
We versterken de samenwerking rond veiligheid, bereikbaarheid, onderwijs, economie en brede welvaart, agenderen nieuwe regionale opgaven tijdig en versterken of stellen samenwerkingsrelaties bij waar dat nodig is.	○	●	●	●
We evalueren de resultaten van regionale samenwerking en belangenbehartiging en stellen op basis daarvan een vervolgagenda voor de periode na 2030 vast, waarbij we de aanpak en samenwerkingsrelaties waar nodig bijstellen.			○	✔

Legenda: ○ Opstart ● Uitvoering ✔ Afronding

Gemeente Gorinchem

Gemeente Gorinchem
Stadhuisplein 1
Postbus 108 / 4200 AC
Gorinchem
Telefoon: 14 0183
gemeente@gorinchem.nl

Uitgave
Oktober 2026

gorinchem.nl